

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/26-06307
Otsuse kuupäev 31.07.2026
Komisjoni koosseis Taavi Hein

Tarbija
Kaupleja AS ÜHISTEENUSED (11052490)

Tarbija nõue Leppetrahvi tühistamine

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse (TKS § 60 lg 2).

Asjaolud:

Tarbija parkis 23.03.2026 Tähesaju tee 11 parklas. Kaupleja määras tarbijale 60 euro suuruse leppetrahvi põhjendusel, et parkimistasu on maksmata.

Tarbija sõiduki armatuurlaual oli küll parkimiskell, kuid see oli tagurpidi ja aeg ei olnud nähtav.

Parklas on Fitness 24/7 klientidele parkimine 3 tundi tasuta. Tarbija viibis jõusaalis 1-2 tundi, mida tõendab spordiklubi raport.

Tarbija tunnistab, et parkimise algusaeg ei olnud näha, kuid leiab, et trahvisumma 60.-€ on ebamõistlik.

Kaupleja on trahvisummat vähendanud 40 eurole ja tagastanud tarbijale 20 eurot.

Tarbija nõue on leppetrahvi täielik tühistamine.

Kaupleja seisukoht:

Aadressil Tähesaju tee 11, Tallinn asuva parkla näol on tegemist tasulise eraparklaga, kus on võimalik parkida 3 tundi parkimiskellaga tasuta. Parkimiskorraldusele eraparklas viitavad liikluskorraldusvahendid, mis asuvad parklasse sissesõidul ja parklas. Parklasse sissesõidul on olemas liiklusemärk 387 „Parkimisala“, mis näitab parkimiseks määratud mõjuala. Märgil on olemas info, et märgil osutatud teenus on tasuline. Samuti on olemas info tsoonitähise ning parkimisaegade ja parkimishindade kohta.

Lisaks on olemas liiklusmärk 873c „Parkimisaja piirang“ mis teatab, et märgiga 387 tähistatud alal sõiduki lubatud pikimat parkimise kestust kas ööpäevaringselt või teatud ajavahemikul. Parkimise algusaeg peab olema kontrollijale selgesti nähtavaks tehtud ja parkimiskella kasutamine on kohustuslik.

Vaidlust ei ole selle üle, et tarbija parkis sõiduki kaupleja poolt hallatavas tasulises eraparklas. Vaidlust ei ole ka selle üle, et parkimise eest parkimistasu ei olnud makstud ning tasuta parkimise aja kasutamiseks ei olnud sõidukijuht parkimise algusaega parkimiskellaga korrektset fikseerinud.

Parkimislepingu rikkumise korral kohustub tarbija tasuma leppetrahvi. Tarbijale on määratud leppetrahv summas 60 eurot, mida kaupleja hiljem vähendas 40 euron.

Kaupleja on seisukohal, et tarbijalt nõutav leppetrahv 40 eurot ei ole VÕS § 42 lg 3 p 5 tähenduses ebamõistlikult suur ega ka ebaproportsionaalne.

Leppetrahv on väljastatud õigustatult.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, olles tutvunud vaidluse aluseks olevate asjaolude, poolte seisukohtade ning esitatud tõenditega, jätab tarbija avalduse rahuldamata.

Tarbija parkis 23.03.2026 sõiduki kaupleja hallatavasse Tähesaju tee 11 tasulisse eraparklasse. Parklas oli võimalik parkida tasuta kuni kolm tundi tingimusel, et parkimise algusaeg on nõuetekohaselt parkimiskellaga fikseeritud ja kontrollijale nähtav. Tarbija ei vaidle sellele vastu, et tema sõiduki armatuurilaua olnud parkimiskell oli tagurpidi ning parkimise algusaeg ei olnud kontrollijale nähtav. Samuti ei ole poolte vahel vaidlust selle üle, et parkimistasu ei olnud tasutud. Tarbija selgituste kohaselt viibis ta spordiklubis ligikaudu üks kuni kaks tundi, mida kinnitab ka spordiklubi raport. Tarbija leiab siiski, et talle määratud leppetrahv on ebamõistlikult suur ning vastuolus VÕS § 42 lg 3 p-ga 5. Kaupleja vähendas vaide läbivaatamisel leppetrahvi 60 eurot 40 eurole ning tagastas tarbijale 20 eurot.

Komisjon selgitab, et parkimislepingu puhul on tegemist VÕS § 271 mõttes üürilepingu tunnustele vastava õigussuhtega (RKTKo 3-2-1-82-16, p 22), mille tekkimiseks piisab sellest, et sõidukijuht kasutab parkimisala tingimustel, millega tal oli enne parkimist võimalik tutvuda. Parkimistingimuste infotahvlid kujutavad endast tüüptingimusi VÕS § 35 lg 1 tähenduses ning need on lepingu osaks VÕS § 37 lg 1 alusel, kui tingimuste kasutaja on neile enne lepingu sõlmimist selgelt viidanud ning teisel lepingupoolel oli võimalus nende sisust teada saada.

Menetluses esitatud fotodest nähtub, et parklasse sissesõidul olid liiklusmärgid, mis viitasid tasulisele eraparklale, tasuta kolme tunni parkimise võimalusele ning asjaolule, et parkimistingimused asuvad märgi tagaküljel. Samuti oli parklas parkimistingimuste infotahvel. Seetõttu leiab komisjon, et tarbijal oli enne parkimist objektiivselt võimalik parkimistingimustega tutvuda ning parkimisleping sõlmiti kaupleja kehtestatud tingimustel.

Parkimistingimuste kohaselt on tasuta parkimise kasutamise eelduseks parkimise algusaja nähtav fikseerimine parkimiskellaga. Menetluses ei ole vaidlust selle üle, et parkimiskell oli sõidukis küll olemas, kuid paiknes tagurpidi ning parkimise algusaeg ei olnud kontrollijale nähtav. Tarbija on ise selgitanud, et parkimiskell võis pidurdamisel ümber kukkuda. Kuigi komisjon ei kahtle tarbija heausksuses ega selles, et ta tegelikult viibis spordiklubis vähem kui kolm tundi, ei muuda see

asjaolu parkimistingimuste rikkumist olematuks. Tasuta parkimise õiguse tekkimise eelduseks oli parkimise algusaja nõuetekohane nähtavaks tegemine ning selle kohustuse täitmata jätmine tähendab parkimislepingu rikkumist.

Komisjon ei nõustu tarbija seisukohaga, et parkimise tegelikku kestust tõendav spordiklubi raport võiks asendada parkimiskella. Lepingu pooled on kokku leppinud tasuta parkimise kasutamise viisid ning tarbijal ei ole õigust seda ühepoolselt muuta. Kui parkimise algusaja fikseerimine on lepingutingimuste kohaselt nõutud parkimiskellaga, ei saa seda hiljem asendada muude tõenditega, mis võimaldavad üksnes tagantjärele hinnata parkimise kestust.

Tarbija tugineb VÕS § 42 lg 3 p-le 5 ning leiab, et leppetrahv on teda ebamõistlikult kahjustav. Komisjon selgitab, et VÕS § 42 lg 1 kohaselt on tüüptingimus tühine, kui see kahjustab teist lepingupoolt ebamõistlikult, rikkudes oluliselt poolte õiguste ja kohustuste tasakaalu. VÕS § 158 lg 1 kohaselt on leppetrahv lepinguga kindlaks määratud rahasumma, mille võlgnik peab kohustuse rikkumise korral võlausaldajale maksma. Leppetrahvi eesmärk on tagada lepingulise kohustuse nõuetekohane täitmine ning lihtsustada kohustuse rikkumise korral võlausaldaja õiguste maksmapanekut. Leppetrahvi olemusest tulenevalt ei pea selle suurus vastama üksnes konkreetse rikkumisega tekitatud kahjule, vaid sellel on lisaks kompenseerivale eesmärgile ka preventiivne eesmärk, milleks on motiveerida lepingupoolt täitma võetud kohustusi nõuetekohaselt.

Parkimislepingute puhul on leppetrahvi eesmärk tagada parkimiskorra järgimine ning tasuta parkimise võimaluse kasutamine üksnes kehtestatud tingimustel. Parklaoperaator peab saama kontrollida parkimise algusaega kohapeal ja viivitamata. Kui parkimise algusaega ei ole võimalik kohapeal tuvastada, puudub parklaoperaatoril võimalus kontrollida, kas tasuta parkimise lubatud aeg on ületatud või mitte. Seetõttu on parkimiskella nähtava kasutamise nõue objektiivselt põhjendatud ning selle rikkumise korral leppetrahvi kohaldamine teenib õiguspärast eesmärki tagada parkimiskorra tõhus toimimine.

Käesolevas asjas ei ole tarbijalt nõutavaks leppetrahviks enam esialgselt määratud 60 eurot, vaid kaupleja vähendas selle vaide läbivaatamisel 40 euronit ning tagastas tarbijale vastava vahe. Komisjon hindab leppetrahvi proportsionaalsust tegelikult nõutava summa alusel. Võttes arvesse rikkumise iseloomu, parkimistingimuste eesmärki ning leppetrahvi preventiivset funktsiooni, ei saa 40 euro suurust leppetrahvi pidada sedavõrd ebaproportsionaalseks, et see rikuks oluliselt poolte õiguste ja kohustuste tasakaalu VÕS § 42 lg 1 tähenduses või kujutaks endast VÕS § 42 lg 3 p 5 mõttes ebamõistlikult suurt leppetrahvi. Asjaolu, et rikkumine ei olnud tahtlik või et tarbija viibis tegelikult parklas alla kolme tunni, ei muuda iseenesest leppetrahvi kokkulepet tühiseks ega välista vastutust parkimislepingu rikkumise eest.

Kuna tarbija rikkus parkimislepingu tingimusi ning komisjon ei ole tuvastanud asjaolusid, mille tõttu tuleks 40 euro suurune leppetrahv lugeda VÕS § 42 alusel tühiseks või muul alusel kohaldamata jätta, puudub alus nõuda kauplejalt leppetrahvi tagastamist.

Eeltoodust tulenevalt jätab komisjon tarbija avalduse rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Taavi Hein

/allkirjastatud digitaalselt/